

Dymek, Benon

Od Redakcji

Rocznik Mazowiecki 18, 7-8

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od Redakcji

Oddajemy do rąk Szanownego Czytelnika kolejny tom „Rocznika Mazowieckiego”. Tym razem poświęcony jest Profesorowi Józefowi Kazimierskiemu – współzałożycielowi i pierwszemu prezesowi Mazowieckiego Towarzystwa Naukowego – z okazji osiemdziesięciolecia Jego urodzin. Prof. J. Kazimierski był również inicjatorem wznowienia wydawania w 1998 r. „Rocznika Mazowieckiego” i pierwszym przewodniczącym jego kolegium redakcyjnego.

W naszym środowisku znane są zasługi Józefa Kazimierskiego dla Mazowsza i Podlasia. Jako badacz regionalny zajmował się wieloma tematami. Publikował dokumenty archiwalne, pisał o miastach i mieszczaństwie mazowieckim oraz podlaskim, o rozwoju przemysłu na Mazowszu, w tym między innymi w Warszawie i Żyrardowie. Spod jego pióra wyszły monografie Pultuska i Mławy. Jako redaktor wydał między innymi *Brok i Puszcę Białą, Dzieje Grodziska Mazowieckiego, Otwock 1407–1967, Łosice 1264–1966, Dzieje Sokołowa Podlaskiego i jego regionu*. Był współorganizatorem i redaktorem inicjatyw wydawania tomów o Warszawie i jej poszczególnych dzielnicach oraz przekrojowych problemach badawczych.

Józef to przede wszystkim wielki społecznik i miłośnik historii regionalnej. Przez długie lata był dyrektorem Archiwum Państwowego m.st. Warszawy, które swym zasięgiem obejmuje głównie Warszawę i Mazowsze. Wiele zrobił, by archiwa uzyskały rangę urzędu wiarygodności publicznej. Dzięki swemu uporowi i wielkiej pracy zaangażował się w tworzenie archiwów terenowych m.in. w Mławie i Otwocku. Jako społecznik zasoby archiwalne wykorzystywał do edukacji historycznej. Na przykład w okresie, kiedy obchodziliśmy Millenium naszego państwa, organizował wystawy historyczne w poszczególnych miastach i miasteczkach, co spotkało się z ogromnym zainteresowaniem społeczeństwa.

Właśnie od tamtych lat miałem przyjemność współpracowania z Józefem. Zawsze byłem pod wrażeniem Jego ogromnej wiedzy, pracowitości, kultury osobistej. W tym, co robił, dążył zawsze do perfekcjonizmu. Każdy mógł liczyć na jego koleżeńskość, gotowość do służenia pomocą, dlatego tak lubiany był w całym środowisku mazowieckich regionalistów. Cenili go profesor Stanisław Herbst, profesor Aleksander Gieysztor, profesor Żanna Kormanowa, docent Jerzy Antoniewicz i wielu innych.

Część memorialną niniejszego numeru „Rocznika Mazowieckiego” otwiera bibliografia Józefa Kazimierskiego, która jest najlepszym dowodem jego *opus vitae*.

Prof. Janusz Szczepański, wieloletni kierownik Archiwum w Pułtusku, które tworzył wraz z Kazimierskim, przedstawia Józefa jako historyka regionalnego i archiwistę. Zbigniew Woliński natomiast ukazuje jego związki z warszawskim ZOO.

Dział „Artykuły i rozprawy” otwiera cenna pozycja Henryka Samsonowicza *Długosiodło – kariera wsi mazowieckiej w średniowieczu*, poświęcona pamięci niedawno zmarłego prof. Andrzeja Bartnickiego. Jesteśmy przekonani, że zainteresuje Czytelników temat o handlu solą na Mazowszu w średniowieczu zawarty w pracy Agnieszki Bartoszewicz oraz artykuł o projektowanych na początku XIX wieku rewirach żydowskich w miastach mazowieckich pióra Henryka Bartoszewicza. W tym nurcie mieści się także obraz życia codziennego na Zachodnim Mazowszu od XV do XVII wieku autorstwa Jana Józefackiego. Dalej – Teresa Kaczorowska w artykule o Macieju Kazimierzu Sarbiewskim pokazuje, jak silne związki – znajdujące wyraźne odbicie w twórczości – łączyły naszego „słowiańskiego Horacego” z Mazowszem, skąd poeta pochodził i gdzie na starość powrócił.

W oddzielnym nurcie znajduje się bardzo cenna praca Bogdana Kobuszewskiego (część I), która jest próbą syntetycznego spojrzenia na walkę z okupantem w obrębie transportu kolejowego w dystrykcie warszawskim w latach 1942–1944 (część drugą przedstawimy w następnym tomie „Rocznika”). Autor w dużym stopniu wykorzystuje źródła niemieckie.

Wyrażam przekonanie, iż pozostałe materiały zamieszczone w tym tomie również zainteresują regionalistów, nauczycieli, studentów.

Z zamieszczonej kroniki można się zorientować o zmianach, jakie przyniosło Walne Zgromadzenie sprawozdawczo-wyborcze MTN. Chciałbym poinformować, że powołano Radę Programową, którą stanowią: Ryszard Juszkiewicz, Józef Kazimierski, Aleksander Kociszewski, Krystyna Królikowska-Waś, Witold Rakowski (przewodniczący), Franciszek Stokowski, Janusz Szczepański, Krzysztof Zwołański. W skład Redakcji wchodzi: Krzysztof Braun, Benon Dymek (redaktor naczelny), Jerzy Myśliński, Ryszard Wojtkowski (sekretarz).

Naszym obowiązkiem i celem jest, by „Rocznik Mazowiecki” był pismem coraz lepszym i ciekawszym. I tu wyrażamy dużą nadzieję – a nawet przekonanie – że będzie to wspólne dzieło Szanownych Autorów i Czytelników. Już dziś gromadzimy nowe materiały do tomu XIX i XX (jubileuszowego).

Warszawa, maj 2006 r.

Z poważaniem
Benon Dymek

1. Józef Kazimierski.